

Rektor J. Wagner odovzdal Medailu TnUAD dvetisícemu absolventovi Michalovi Čižmárovi a zároveň i Cenu rektora ako najlepšímu študentovi v akademickom roku 2005–2006.

v čísle

Máme špičkové laboratórium od Siemensu	s. 2
A. Dvurečenský hovorí, že matematika nemusí byť postrachom	s. 3
Živio pre profesora J. Alexyho	s. 4
R. Tóth k 85. narodeninám výnimočného Slováka A. Dubčeka	s. 5
Bez vedy a výskumu sa nepohneme	s. 6
O prehreškoch voči jazyku píše L. Mandelíková	s. 7
K. Zgodavová upozorňuje, že kľúčom k úspechu je kvalita	s. 7
Informácie pre študentov prvého ročníka	s.10

Spojme naše sily pre kvalitu

Akademický rok 2006/2007 bude, v takmer desaťročnej existencii našej Alma Mater, mimoriadne náročným. Realizácia bolonského procesu na vysokých školách a následne Lisabonská stratégia predurčujú, že univerzita má v rozvoji spoločnosti, založenej na vedomostiach, nezastupiteľné miesto.

V dlhodobom zámere rozvoja univerzity sme si stanovili, ako by mala vyzeráť v roku 2013. Vedenie stanovilo priority, medzi ktorými nechýba vo sfére výskumu posilniť jeho prepojenie s podnikateľskou praxou, zintenzívniť prepojenie výskumu a vzdelávania na fakultách a ústavoch tak, aby sa stali integrálnou súčasťou kvalitnej vedecko-pedagogickej činnosti a posilniť postavenie univerzity v oblasti vedy a výskumu v celoslovenskom meradle a jej začlenenie do európskeho výskumného priestoru.

Čo sa týka kvality je dôležité zvýšiť zodpovednosť fakúlt a ústavov za jej zabezpečenie vo vedecko-výskumnej a vzdelávacej činnosti, ktorá musí byť pravidelne monitorovaná. Na kvalite vzdelávania sa však, podľa zákona o vysokých školách, musia podieľať aj študenti. Jej posudzovanie je zložitý proces, spätná väzba

je však mimoriadne dôležitá. Chceme, aby naši pedagógovia zlepšovali kvalitu pedagogického procesu a v tejto súvislosti odporúčame dekanom a riaditeľom ústavov, aby sa toto adekvátne odzrkadlilo v ich finančnom ohodnotení. Doterajšie prieskumy ukazujú, že študenti za najdôležitejší faktor, ovplyvňujúci kvalitu výučby, považujú odbornosť učiteľa. Z tohto poznania by sme mali vychádzať aj pri výbere pedagógov.

S kvalitou úzko súvisí aj akreditácia a reakreditácia študijných programov. Konkurencieschopnosť si zachováme iba vtedy, ak budeme ponúkať atraktívne akreditované študijné programy. Vysoká škola univerzitného typu musí poskytnúť vzdelávanie v troch stupňoch vzdelávania vo väčšine študijných programov. To si plne uvedomujeme. Na troch fakultách máme priznané právo na uskutočňovanie bakalárskeho, inžinierskeho i doktorandského štúdia. Novoakreditované študijné programy budú môcť študenti absolvovať na ÚPHV v študijnom odbore politológia (Bc. i Mgr.), pričom Katedra politológie a sociológie môže vykonávať aj rigorózne skúšky (PhDr.). Ústav zdravotníctva a ošetrovateľstva má akredi-

tované prvostupňové študijné programy v študijných odboroch Ošetrovateľstvo a Laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve. FSEV, okrem bakalárskych študijných programov, požiadala o akreditáciu inžinierskeho i doktorandského štúdia.

Proces diverzifikácie slovenských vysokých škôl si vyžaduje skvalitniť prácu tak, aby absolventi boli teoreticky fundovaní a lepšie pripravovaní do praktického života. Na univerzite nemôže existovať štúdium bez výskumu.

Takto o rok, 13. septembra, uplynie presne desať rokov od slávnostného otvorenia prvého vysokoškolského roku na univerzite. Za uplynulé roky sme získali charakter komplexnej vedecko-vzdelávacej inštitúcie. Pre udržanie tejto pozície bude potrebné splniť odporúčania Európskej asociácie univerzít (EUA), aby procesy zabezpečenia kvality boli čo najefektívnejšie. Načrtnuté ciele sme však schopní splniť iba pri vzájomnom rešpektovaní sa, partnerstve a porozumení.

Prajem vám - učiteľom, študentom i zamestnancom úspešný vysokoškolský rok.

Ernest Broska,
prorektor

Dvetisíci absolvent TnUAD Ing. Michal Čižmár dostal Medailu univerzity Inžinierom sa otvorili dvere do života

Na tohtoročných slávnostných promóciách si prevzalo inžiniersky diplom 661 a diplom bakalára 8 absolventov na štyroch fakultách. V deväťročnej histórii univerzity sa nositeľmi inžinierskeho titulu stalo 2 351 a titulu bakalár 733 absolventov.

Prvé promócie boli na FPT v Púchove, kde získalo diplom inžiniera 83 absolventov. Mimoriadnou udalosťou tu bola promócia prvých šiestich absolventiek najvyššej formy vzdelávania - doktorandského štúdia. Ukončili ho Katarína Folvarčíková, Helena Hajská, Soňa Rusnáková, Jana Kučerová, Zuzana Švecová a Martina Mokryšová.

Sviatočná chvíľa bola i na promočnej slávnosti FM. Rektor Juraj Wagner odovzdal Medailu

TnUAD dvetisícemu absolventovi Michalovi Čižmárovi, ktorý si prevzal aj Cenu rektora ako najlepší študent v uplynulom akademickom roku. Michal ani nevedel, že je tým najlepším, povedal po promočnom akte. Skončil s priemerom známok 1,17 a dodal, že sa neučil pre známky, ale pre vedomosti. Z FM neodchádza, lebo nastupuje na doktorandské štúdium. Ďalšie Ceny rektora, spojené s finančnou odmenou desať tisíc korún, získali na FSEV Milan Budjač, na FŠT Peter Gergely a na FPT Tomáš Truchlík.

Po prvý raz si prevzalo diplom inžiniera 42 absolventov v Kunoviciach na elokovanom pracovisku univerzity, a jej najväčšej fakulty – FSEV. Ďalších 94 absolventov bolo v Prievi-

dzi, 42 v Novej Bani a 35 v Nových Zámkoch. V Kunoviciach sa tešil diplomu i telesne hendikepovaný Kamil Tros z Ostravy. „Je to povzbudenie pre mňa do budúcnosti a chcem ukázať iným, s rovnakým osudom, že sa môžu dopracovať k vysokoškolskému vzdelaniu“, povedal Kamil, ktorý pracuje v treťom sektore.

Na tohtoročných promóciách, ktorých bol doteraz najväčší počet – 15, získali Cenu dekana, spojenú s odmenou 5 tisíc Sk na FPT Bibiana Praženicová, na FSEV Iveta Šimová a Tatiana Bezáková, na FM Štefan Olešanský a na FŠT Vladimír Kožák. Všetkým blahoželáme a prajeme úspešné vykročenie do života.

(wa)

Máme laboratórium od firmy Siemens

Pásku na slávnostnom otvorení laboratória prestrihli (zľava) Marián Hrica, technický riaditeľ divízie spoločnosti Siemens, viceprimátor Trenčína Anton Boc a rektor Juraj Wagner.

„Spájame vynikajúcu nemeckú techniku s vynikajúcim slovenským inžinieringom,“ povedal po slávnostnom prestrihnutí pásky moderného laboratória priemyselnej informatiky na Fakulte mechatroniky (FM) Ing. Marián

Hrica, technický riaditeľ divízie Automatizačná technika a pohony spoločnosti Siemens. Táto svetoznáma firma venovala FM toto laboratórium špičkovej európskej úrovne, ktoré má hodnotu dva milióny korún. Hodnotný dar sa spája

aj s faktom, že v trencianskom regióne je silný potenciál mladých ľudí, sú tu úspešné firmy a napokon študenti vzdelávajúci sa na modernej technike prichádzajú do praxe lepšie pripravení.

Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil aj viceprimátor Anton Boc a zažalal FM mnoho kvalitných absolventov aj z tohto laboratória. Rektor Juraj Wagner zasa zdôraznil, že takýchto laboratórií ešte stále nie je dostatok. „Špičkovú techniku potrebujeme pre vzdelávanie, aby naši absolventi po príchode do praxe neboli prekvapení, že sa stretávajú s inou technikou ako na univerzite. Robíme preto kroky, aby sa jej rozsah stále rozširoval a kvalita našich mladých ľudí bola na úrovni, aká je v Európe cenená. Aj preto ďakujeme Siemensu za tento hodnotný dar,“ povedal rektor. Dekan FM Dušan Maga uviedol, že laboratórium bude slúžiť predovšetkým študentom fakulty. Ponúkajú ho však aj ostatným, technicky zameraným fakultám univerzity aj doktorandom. Laboratórium zvyšuje nielen kredit FM v oblasti riadenia, ale aj záujem o štúdium na tejto ojedinelej fakulte v SR.

(wa)

Kde a ako bude kráčať región k roku 2015

V januári tohto roku sa rozbehla nultá etapa projektu, financovaného Európskou komisiou (365 tisíc Eur) s názvom Rozvoj a implementácia regionálnej inovačnej stratégie v trencianskom regióne (INSTIT) v skratke Regionálna inovačná stratégia (RIS) Trenčín. Cieľom projektu je, okrem iného, efektívne a dôsledné využitie zdrojov regiónu pre jeho intenzívnejší hospodársky rozvoj, ako aj lepšie využívanie prostriedkov z európskych fondov na projekty, ktoré ovplyvnia inovačné trendy v regióne. Prízvukuje sa aj, ako dôležitý vývojový trend v Európe, celoživotné vzdelávanie, ktorého výsledkom bude vytvorenie zásoby vzdelaných ľudí pre podnikateľskú sféru, samosprávu i ostatné oblasti v regióne.

Hodnotenie nultej etapy a príprava prvej etapy projektu (projekt má tri etapy a končí v roku 2008) sa uskutočnili 27. júna t.r. na rokovaní

riadiaceho výboru. Ako konštatoval jeho predseda a zároveň predseda TSK Pavol Sedláček, úlohou nultej etapy bolo spracovanie a schválenie metodológie a zriadenie manažérskeho útvaru, ktorému predsedá prorektor TnUAD Ignác Prno. Táto časť bola splnená.

Súčasťou prvej etapy bol aktuálny workshop Regionálne predvídanie. Prednášali na ňom renomovaní európski odborníci o skúsenostiach pri predvídaní budúceho rozvoja v európskych a iných krajinách, kde sa táto metóda už bežne využíva. Philip Nussböck z Rakúska hovoril o desaťročných skúsenostiach. Upozornil, rovnako ako aj iní prednášatelia, že predvídanie nie je prognózovanie, ani plánovanie, ale uvažovanie o možnej budúcnosti. Povedal tiež, že nie je najvhodnejšie kopírovanie, ale treba sa nechať viac inšpirovať. Bernhard Iking zo

Severného Porýnia-Westfálska zasa podčiarkol dôležitosť komunikácie s univerzitami, ako aj malými a strednými firmami. Ciele celého projektu i využitia metódy predvídaní prezentoval riaditeľ BIC Group Bratislava Ján Strelecký.

Po ukončení nultej etapy nás čaká zriadenie informačných centier, najmä pre malých a stredných podnikateľov a rozoberať sa budú tiež regionálne plusy a mínusy. Ako ukázala diskusia, je potrebné využiť všetky informačné možnosti v regióne a trpezlivo vysvetľovať význam tohto projektu pre ďalší moderný rozvoj regiónu. Lebo hlavne o tom je RIS Trenčín. Je dôležité, aby sme o sebe viac vedeli, aby sme boli ochotní spojiť všetky silné mozgové kapacity a pripravili predstavu o tom, akú tvár bude mať trenciansky región v roku 2015.

(wa)

Anatolij Dvurečenskij: Matematik musí veľa vedieť, aby mohol málo povedať

Veľa závisí od majstrovstva učiteľa

Matematika je stále postrachom nielen pre našich, ale takmer pre všetkých študentov. Ale nie vždy to tak je. Mnoho záleží na pedagógovi, s akou ľahkosťou a majstrovstvom vie podať aj náročnejšie matematické zadania. Záleží však i na študentovi, či je ochotný trochu viac ponamáhať mozgové bunky. Nech je to už tak, či onak, my sme pozvali do nášho hosťovského kresla významného matematika, nositeľa ocenenia Vedec roka 2005, riaditeľa Matematického ústavu Slovenskej akadémie vied prof. RNDr. Anatolija Dvurečenského, DrSc.

Jedno je fakt: bez matematiky a fyziky sa civilizácia nepohne. Aj preto sa ich všetci učíme, ale len tým najlepším a najodvážnejším je dopriate odhaľovať ďalšie tajomstvá oboch disciplín. Nám však tento raz ide o vzťah väčšiny k matematike. Pán profesor, prečo už od základnej školy vzbudzuje rešpekt, ba až strach?

Strach a rešpekt by ani nemuseli byť. Nedávno som čítal, že sa uskutočnil výskum sedemmesačných bábätiek a zistilo sa, že oni už vedia prejavovať niektoré matematické znalosti. Testovali ich tak, že im pustili hlasy dvoch žien a hlasy troch žien. Potom im ukázali fotografie dvoch a troch žien. Bábätká vedeli priradiť pohľadom dve a tri ženy. Detskí psychológovia usúdili že, zrejme, určitá elementárna matematická schopnosť je do vienka daná človeku. Je to prirodzená schopnosť, na ktorú sa však zabudne, ak sa nerozvíja. Je to isté ako keď sa dieťa narodí a vie plávať. Ak však netrénuje, musí začínať odznova.

Číže schopnosť logicky uvažovať už dostávame do kolísky a rodičia by jednoduchými príkladmi mohli rozvíjať takéto myslenie u svojich detí.

Áno, máme to zakódované v génoch. U niekoho viac u iného menej. Napokon to sa neskôr prejaví a potom záleží od toho, v akom prostredí sa dieťa pohybuje. Je výborné ak má dobrú rodinu, alebo v škole kvalitného učiteľa. To je na nezaplatenie. Pohromou je ak sa učiteľia často menia. Veľa záleží i od veku. Keď sa prešvihne obdobie 12-15 rokov veku, potom už je neskoro.

Zrejme vy ste natrafili na dobrých učiteľov.

Mal som šťastie na skvelých učiteľov matematiky. Bavila ma však aj fyzika. Veď obe disciplíny sú si blízke a viac - menej vždy kráčali spolu. Ale to už neplatí, lebo fyzika predbieha matematiku v tom zmysle, že študenti sa učia fyzikálne pojmy, dôležité veci, za ktorými je aj matematika, ale zodpovedajúca matematika sa učí neskôr. A tú študenti nevedia, čo je trochu na škodu. Oni sa jednoducho nabíffujú čo treba, ale znalosti z matematiky im chýbajú.

Číže študent sa učí fyziku bez znalosti matematiky?

Pravdou je, že nie všetku potrebnú matematiku pozná a potom ju musí doháňať neskôr.

Nie je nedostatok v študijných osnovách?

Je a môže to študenta aj odradiť. Fyzici majú veľkú výhodu v porovnaní s matematikami, že matematiku musia ovládať ako matematici, možno aj lepšie. Tým sa však môže stať, že študent stratí záujem aj o matematiku ak nie je dostatočne matematicky podkutý.

Novomestský rodák, svetom uznávaný matematik, prof. Štefan Schwarz hovorieval, že matematiku nemožno učiť, matematika sa musí cítiť, treba sa s ňou vedieť hrať a treba ju učiť po kvapkách.

Na tieto múdre slová prof. Š. Schwarza by som reagoval príkladom. Keď leje silným prúdom vodu do fľaše, vytvorí sa bublina a do fľaše nič nenatečie, zatiaľ čo pri pomalom nalievaní, sa fľaša naplní. To isté platí i o vyučovaní matematiky.

Je však v súčasnom nezdravo uponáhľanom svete reálne učiť matematiku po kvapkách?

To je práve to, čo som povedal o fyzike. Táto vedná disciplína sa vyvíja veľmi rýchlo a tie matematické kvapky sú ešte ďaleko. No na druhej strane sa stáva, že matematika príde s novými poznatkami a až po dlhšej dobe sa zistí na čo sú dobre, napr. aj pre fyziku.

Povedzte, pán profesor, v čom vy vidíte hrádzu, ba v nejednom prípade až strach voči matematike? Prečo je to práve kráľovná vied, ako o nej zvyknú hovoriť samotní matematici, keď iné predmety sa študenti učia bez väčších problémov. Prečo práve na matematike mnohí stroskotávajú?

Položili ste mi naraz veľa otázok, ale ony spolu súvisia. Veľa závisí od kvality učiteľa. Často sa stáva, že študent na univerzite sa rozhodne, že pôjde na vedecký matematický smer. Keď zistí, že na to nemá, zvolí si pedagogické štúdium. Sú to práve tí, ktorí na „lepšiu“ matematiku nemajú predpoklady. A to sa potom prenáša aj na študentov. Čo sa týka doktorandského štúdia vyučovania matematiky, je to podobné. Pre niekoho to je úniková cesta. Podľa môjho názoru človek, ktorý sa chce venovať vyučovaniu matematiky, by najlepšie urobil keby prešiel matematickým výskumom a potom nech sa pokúša učiť. Nie naopak. Keď si študent, ako východisko z núdze, volí učiteľské povolanie a ešte k tomu matematiku, potom to nedopadá najšťastnejšie. Nedokáže svoje budúce auditórium zaujať a matematika pre študentov nie je príťažlivou. Česť výnimkám.

Zhrňte si: navrhujete, aby každý pedagóg povedzme na univerzite, prešiel v istej etape svojho života výskumom matematiky a hlbšie sa ňou zaoberal. Až po získaní určitých skúseností by pretransformoval toto svoje poznanie už ako pedagóg.

Asi takto by to mohlo vyzeráť. Keď hovoríme o učiteľoch matematiky a vôbec o učiteľoch na vysokých školách, ich základným poslaním je veda spoločne s pedagogickou prácou. Lenže neraz sa vedecká práca dostáva do pozadia, pretože mladí asistenti, či doktorandi, často dostávajú vysoké úväzky. Roky plynú, publikácie sa neobjavujú, docentúry prichádzajú v štyridsiatke, profesúry v šesťdesiatke, a to už je neskoro.

Máte skúsenosti aj z pôsobenia v zahraničí. U nás hovoria študenti, že sa postupuje pri výklade príliš rýchlo a pod. Napokon

ani príprava zo základnej a strednej školy nebýva vždy kvalitná. Ako je to na iných vysokoškolských inštitúciách?

Vrátim sa na chvíľu do minulosti. Všetci vychýrení profesori matematiky začínali na gymnáziách. Až po určitom čase prechádzali na univerzitu. V zahraničí štyridsiatnik, profesor matematiky, nie je výnimkou. Ak si vezmeme vyučovanie matematiky na univerzitách v USA, vyzerať to tak, že u nás maturanti musia ovládať to, čo v Spojených štátoch univerzitní študenti. To nie je pre nás dobrý vzor. Vo Švajčiarsku sa berie tento predmet prísne už na gymnáziu. Maturitné písomky z matematiky preverujú ešte aj profesori na vysokej škole. Žiaľ, u nás naskakujeme na taký vlak, že to, čo som kedysi prednášal tretiakom v základnom kurze, to dnes prednášam prvákom doktorandom. A je to naozaj zlé. Dnešné doktorandské štúdium je koncipované tak, že interný doktorand, je tiež po novom študent vysokej školy, musí počas troch alebo štyroch rokov napísať aj obhájiť prácu, čo žiaľ, bude znamenať nižšiu kvalitu, aby sa stihli termíny. Treba si uvedomiť, že dnes od podania do obhájenia prejde aj pol roka.

Áké úpravy, zmeny by ste navrhli vo výučbe matematiky, aby nebola strašiakom?

Začať so zmenami na vysokej škole je už neskoro. Čosi sa dá ešte urobiť, ale iba s takým učiteľom, akým bol prof. Š. Schwarz. Odstránil matematickú technickú drinu a ukázal, čo je podstatné, ako by mal dôkaz vyjsť a prečo to tak funguje. V súčasnosti je iná situácia. Vysokoškolskí učelia pôsobia na viacerých univerzitách, takmer všetko sa deje v chvate. To nie je dobré. Dobré by však bolo, aby vedenie štátu vložilo viac prostriedkov do vzdelávania, aby učiteľia boli motivovaní.

A čo študenti? Prof. Schwarz po roku 1990 upozorňoval, že slogan učiť sa, učiť sa, nahradil money, money. Na jednej strane je to dobré, že si študent vylepšuje sociálnu situáciu, ale na druhej sa stáva, že nestihá štúdium...

Myslím si, že v prvých dvoch ročníkoch by sa študent nemal zamestnávať, lebo štúdium je náročné. Vo vyšších ročníkoch je to iné. Ako štvrták - piatak v praxi vidí, čo by ho mohlo zaujať a môže si nájsť prácu, ktorá ho po získaní diplomu môže uživiť a ziskava aj vzácne kontakty s firmami.

Pre niektorých prvákov a druhákov na vysokej škole je matematika najtvrdším orechom, ktorý sa im neraz nepodari rozlúsknuť. Máte recept, aby tomu tak nebolo?

Recept mám - učiť sa, učiť sa a rátať príklady. Nielen v škole, ale aj doma, sami, aby nezahoreli na písomných príkladoch. Matematika vyžaduje systematickú prípravu a nie iba večer pred skúškou, na ktorej vystupuje aj stres. Dobré je pripraviť si ťahák. Svojim spôsobom je to tiež učenie sa. Horšie však už je jeho použitie. Navyše naši študenti radi odpisujú. Keď dávam písomku, vždy upozorním, že japonský študent sa k takémuto spôsobu nikdy nezniži (ak aj áno, spácha harakiri). Verím, že to príde aj k nám.

Pripravila Ružena Wagnerová

Prof. Ing. Július Alexy, CSc. z FSEV oslávil 80. narodeniny aj novou knihou

Živio pre nášho vzácneho kolegu

Prof. Ing. Július Alexy, CSc. 19. júna 2006 oslávil významné životné jubileum – 80. rokov. V tento deň sa stretli kolegovia, spolupracovníci, študenti i predstavitelia rôznych inštitúcií ekonomickej vedy a praxe na konferencii, aby dôstojnou formou vzdali hold tomuto poprednému predstaviteľovi ekonomickej vedy, dlhodobému úspešnému vysokoškolskému učiteľovi a skromnému človeku, ktorý vždy mal a má porozumenie pre potreby iných, ktorým rád poskytol a poskytuje pomoc a užitočné rady dodne.

Jubilant takmer celú svoju vedeckú a pedagogickú činnosť realizoval v prostredí vysokého školstva, medzi študentmi a vysokoškolskými pedagógmi. Ako osobný tajomník ministra zahraničných vecí ČSR Jana Masaryka získal skúsenosti z diplomatickej práce. Neskôr, v rokoch 1951 – 1953 pracoval v Závodoch ťažkého strojárstva v Martine. Od roku 1953 pôsobil na Chemicko-technologickej fakulte SVŠT v Bratislave ako odborný asistent, docent a profesor. Bol vedúcim katedry i dekanom fakulty. V rámci pôsobenia na SVŠT spolupracoval aj s Fakultou riadenia Vysoké školy ekonomickej v Bratislave, kde pred jej vedeckou radou bol menovaný v roku 1972 profesorom. Spolupracoval aj s Vysokou školou chemickou v Prahe. Popri tom pôsobil aj v kolégiu a vedení na Ministerstve chemického priemyslu v Prahe a bezprostredne spolupracoval s podnikmi chemického priemyslu. Od roku 1993 do roku 1997 zastával funkciu riaditeľa na Manager School, s.r.o. v Bratislave. Od roku 1997 pôsobí ako pedagóg na Fakulte sociálno-ekonomických vzťahov TnUAD, kde vedie Katedru manažmentu. Okrem toho prednáša aj na Národohospodárskej fakulte Ekonomickej univerzity v Bratislave na Katedre sociálneho rozvoja a práce.

Na dokreslenie odborného profilu jubilanta treba uviesť jeho bohatú a všestrannú vedecko-výskumnú prácu. Svedčí o nej aj rozsiahla publikačná činnosť zahŕňajúca množstvo vysokoškolských učebníc, učebných textov a odborných statí publikovaných doma i v zahraničí. Je ich viac ako 150. Aj v tejto slávnostnej chvíli sme pokrstili jeho novú publikáciu *Strategický a krízový manažment*, ktorá práve vyšla.

Jubilant, Julko Alexy, je svojrázna osobnosť. Vo svojom živote dokázal, že je nielen vynikajúcim pedagógom a vedeckým pracovníkom, ale i osobnosťou s láskavým vzťahom a ochotou

nomických javov a súvislostí. Jeho prednášky, ale i skúšky, navštevujú vždy študenti s veľkým záujmom.

Jeho vzťah k športu je opradený viacerými historikami. Vždy diskutuje o výsledkoch vo futbale a hokeji. Jeho temperament sa prejavuje aj na ihrisku pri futbalových súťažiach. Riešenie turbulentných situácií vo futbale a hokeji pripomína jeho riešenie poznatkov v ekonomických vedách.

Milý náš jubilant Julko, prajeme Ti do ďalšieho života pevné zdravie, duševnú i fyzickú pohodu, aby úsmev z Tvojej tváre nikdy nezmizol a mohol si nás ešte naďalej

Dekan FSEV Miroslav Mečár odovzdal prof. Júliusovi Alexymu pri jeho jubileu Pamätný list.

vždy pomôcť. Vychoval celý rad inžinierov, 31 doktorandov, mnoho docentov a profesorov, ktorým vštepil dôslednosť a precíznosť v práci. Svojimi prednáškami na vysokej odbornej úrovni vie i dnes zaujať študentov schopnosťou jednoducho a zrozumiteľne vysvetliť podstatu eko-

vtipom usmerňovať a korigovať naše cesty. Želáme Ti, aby si Ťa užila viac aj Tvoja milovaná rodina. Ži medzi nami spokojný a šťastný, veď Tvoje šťastie a optimizmus sú aj našim šťastím a krvou ďalšieho života.

Doc. Ing. Miroslav Mečár, CSc.

Čo ukázal Eurovýskum spracovaný na Fakulte sociálno-ekonomických vzťahov

Najsilnejšie sú obavy z rastu cien

O problémoch, súvisiacich so vstupom SR do eurozóny, sa v poslednom období veľmi živo diskutuje. V rámci výskumných aktivít našej univerzity sme pripravili a realizovali tzv. eurovýskum, ktorý bol zameraný na zistenie vedomostí, skúseností a postojov verejnosti vo vzťahu k zavedeniu eura, ktoré sa má uskutočniť 1.1.2009. Eurovýskum bol spracovaný v novembri 2005 na FSEV na Katedre manažmentu. Zaujímavé závery z výskumu nám vybral jeho autor Ing. Jaroslav Belás.

Celkový počet respondentov bol 279, z toho 44 perc. mužov a 56 perc. žien. Spomedzi nich 37 perc. respondentov tvorili študenti, dôchodcovia a podnikatelia. Vek respondentov bol: 47 perc. vo veku do 30 rokov, 34 perc. vo veku od 30 do 50 rokov a 19 perc. ich bolo vo veku nad 50 rokov. Vzdelanie: 2 perc. – základné vzdelanie, 80 perc. – stredoškolské a 18 perc. – vysokoškolské vzdelanie. Teritoriálne zastúpenie respondentov: trenčiansky kraj – 35 perc.,

žilinský – 18 perc., prešovský – 12 perc., trnavský – 9 perc., bratislavský – 8 perc., nitriansky – 7 perc., košický – 6 perc. a banskobystrický kraj – 5 perc.

Veľmi dôležitý je postoj občanov pri vstupe SR do eurozóny. V odpovedi na otázku, či respondent považuje za správne, že SR chce vstúpiť do eurozóny až 53 perc. respondentov uviedlo, že považuje za správne vstúpiť do eurozóny. Proti nášmu vstupu sa vyjadrilo

26 perc. a 21 perc. respondentov nevedelo zaujať postoj k tejto otázke. Pravdepodobne tieto výsledky nemožno považovať za uspokojivé a je potrebné v budúcnosti zlepšiť komunikáciu s verejnosťou. Najväčší počet kladných odpovedí sme zistili v košickom kraji, kde vstup do eurozóny podporuje až 67 perc., paradoxne nízke hodnoty boli zistené v bratislavskom (39 perc.) a trnavskom kraji (42 perc.).

Na otázku, či je zvolený správny dátum vstu-

Dubčekovská morálka je aj pre našu súčasnosť stále povšimnutiahodnou

Európsky užitočný a výnimočný Slovák

Slovensko je nielen mladým štátom, ale tiež krajinou s takmer neviditeľnou históriou. Na jednej strane je historické vedomie obyvateľstva veľmi slabé, čo je však horšie, nevieme si čítať ani tých málo jednotlivcov, ktorí skutočne vytvárali naše dejiny. Uctíme si aspoň v našom akademickom okruhu osobnosť, ktorá je jediným Slovákom, známym v Európe a zároveň „patronom“ našej univerzity. Reč je o Alexandrovi Dubčekovi, ktorého nedožitú 85. narodeninu si pripomenieme 27. novembra. Tohto vzácného človeka, politika a humanistu nám približuje prof. PhDr. Rastislav Tóth, vedúci Katedry politológie Ústavu prírodných a humanitných vied TnUAD.

Niektoré vlastnosti človeka sú nadčasové, uctievané v rôznych érach a rôznych končinách sveta. Patria medzi ne slušnosť, skromnosť, dobroprajnosť, schopnosť načúvať iným, pomáhať im a tiež formulovať základné hodnoty, ktorými by sa mohla riadiť určitá komunita. Možno povedať, že Alexander Dubček disponoval práve takýmito vlastnosťami a práve za ne si ho vážia aj demokratické krajiny starého kontinentu.

Humánnosť sa nedá merať

V dnešnom svete, do ktorého sa stále vo väčšej miere tlačia brutalita a chamtivosť, sú spomenuté hodnoty často interpretované ako slabosť a neschopnosť presadiť sa. Národná súdržnosť však nespočíva v agresivnosti všetkých proti všetkým, ani v tom, že jedna mafia ovládne ostatok spoločnosti, ale práve v prirodzenej schopnosti žiť vo väčšej skupine. Dubček práve týmto prístupom na konci 60. rokov zjednotil dokonca dva národy: Slovákov a Čechov. Vojenská brutalita zastavila pokus o vytvorenie ľudskejšieho spoločnosti. Násilná smrť Alexandra Dubčeka zastavila šancu na vytvorenie priestoru pre národnú súhru. Namiesto toho nastal všeobecný medzistranícky boj o moc, majetok a prospech.

Morálnosť politika musí vychádzať z jeho

osobného mravného imperatívu, musí mať sklon vytvárať vhodné podmienky pre život väčšiny občanov a brániť sa uskutočňovať nehumánnu politiku. Humánnosť sa nedá merať hrubým domácim produktom, mierou inflácie, štátnym rozpočtom, či priepustnosťou informačných sietí. Dubček sa staral o osudy ľudí. To by sme mali žiadať aj od dnešných politikov (aj od seba). Etika určite do politiky patrí, aj napriek tomu, že si ju politici deformujú podľa mocenských predstáv a túžob. V občianskej spoločnosti by sa mala sformovať silná verejná mienka a prísne hodnotiť činy a život politikov. Dubček sa nemusel báť, že sa ho novinári spýtajú na osobný majetok

a jeho pôvod. Neoháňal sa paragrafmi, aby zakryl čokoľvek, na čo má verejnú právo.

Chýba hovorca ľudu

Všeobecná morálka vždy bude lepšia, ako morálka politikov, no verejná mienka by mala mať silu vyraďovať extrémny a ich nositeľov z verejných služieb. Nie až potom raz (napríklad v nasledujúcich voľbách), ale okamžite. Takéto zásahy verejnej mienky sú známe už z antiky, ale vidíme ich (v limitovanej miere) aj v súčasných demokraciách. Nevidíme ich však v našom prostredí. Veľmi by sa zišiel hovorca ľudu, ktorý by presne a včas pomenoval nemorálnosti a ich šíriteľov. Nejde o moralizovanie, ale o vytváranie verejnej mienky a jej očistných aktivít. Aktívna verejná mienka je hlavnou podmienkou fungovania demokracie a občianskej spoločnosti, či občianskej politiky. Verejná mienka síce podlieha afektom, vyvoláva aj pogromy, ale má predovšetkým očistný charakter, nemožno vytvárať slobodný systém bez jej pôsobenia.

Významné osobnosti majú občas nejaké výročia, vtedy možno pripomínať ich existenciu, ale tiež idey, ktoré ich motivovali, niekedy priamo determinovali. Skúsme pozdvihnúť úroveň morálky na „dubčekovskú“ úroveň! Stálo by to za to.

pu do eurozóny odpovedalo kladne 30 perc. respondentov, 42 perc. respondentov považuje dátum vstupu za nesprávny a 28 perc. sa nevedelo vyjadriť. Za skorší vstup do eurozóny (z tých, čo nepovažujú termín za vhodne zvolený) sa vyjadriло 8 perc. respondentov, za neskorší vstup sa vyjadriло 73 perc. a zaujať postoj nevedelo 19 perc. respondentov. Na otázku, či je zvolený správny dátum vstupu kladne odpovedalo najviac respondentov z košického kraja (56 perc.) a najmenej z bratislavského kraja (22 perc.). Až 80 perc. respondentov z nitrianskeho kraja vyjadriло svoj názor, že do eurozóny je potrebné vstúpiť neskôr, nasleduje bratislavský kraj (78 perc.) a prešovský kraj (72 perc.).

Pri hodnotení nevýhod vstupu do eurozóny jednoznačne prevládla obava z rastu cien a zníženie životnej úrovne – 56 perc. Nasledoval

faktor znehodnotenia úspor – 20 perc., strata nezávislosti NBS – 11 perc., obavy z nižšieho ekonomického rastu – 8 perc., odpoveď neviem uviesť 4 perc. respondentov a iné faktory (nepripravenosť na vstup, globalizácia a jej negatívne dopady) – 1 perc. Faktor rastu cien a znižovania životnej úrovne dominoval v odpovediach respondentov z bratislavského (74 perc.) a trnavského kraja (73 perc.) a najnižšiu úroveň dosiahol v žilinskom kraji (31 perc.). Najväčšie obavy o svoje úspory majú predovšetkým obyvatelia žilinského kraja (33 perc.) a najmenšie respondenti z Bratislavy (9 perc.).

Spracovaný prieskum verejnej mienky sme porovnali s výsledkami podobných výskumov Štatistického úradu SR a agentúry Focus. Na základe porovnania možno prezentovať niektoré rámcové závery:

1. V otázke vstupu do eurozóny prevládla kladný názor verejnosti. Podľa výsledkov Štatistického úradu SR za vstup je 26 perc. (proti vstupu 13 perc. a za neskorší vstup 44 perc. opýtaných), podľa agentúry Focus 46 perc. a 42 perc. je proti vstupu. Podľa nášho výskumu je 53 perc. za vstup, 26 perc. proti vstupu a 21 perc. respondentov nevedelo zaujať postoj k tejto otázke.

2. Zhodný je aj názor občanov SR na najväčšie negatíva vstupu. Podľa Štatistického úradu SR až 62 perc. považuje za nevýhodu rast cien a znižovanie životnej úrovne. Podľa nášho výskumu tento faktor uvádza 56 perc. opýtaných.

3. Predpokladom pre vyššiu akceptovateľnosť vstupu do eurozóny a termínu vstupu do eurozóny je väčšia informovanosť občanov Slovenskej republiky o jeho výhodách a nevýhodách.

Čo priniesla prvá Medzinárodná konferencia Špeciálna technika 2006 v Bratislave Bez vedy a výskumu sa nepohneme

Fakulta špeciálnej techniky (FŠT) pripravila, v rámci medzinárodného veľtrhu IDEB 2006, prvú Medzinárodnú vedeckú konferenciu Špeciálna technika 2006. Uskutočnila sa 4. a 5. mája 2006 pod gesciou Ministerstva obrany SR a pod záštitou akciovej spoločnosti Incheba, v priestoroch ktorej sa veľtrh i konferencia konali. Jej účastníci zdôraznili dlhodobú tradíciu špeciálnej zbrojárskej výroby v ČR a v SR. Ukazuje sa však, že bez systematického výskumu, vývoja a spolupráce už nie je možné dosahovať pokrok a byť konkurencieschopný. Aj to bol jeden z dôvodov, prečo účastníci tohto užitočného odborného stretnutia poďakovali FŠT i vedeniu univerzity za jeho zorganizovanie.

Krátko pred otvorením 1. medzinárodnej konferencie Špeciálna technika 2006 sa na pracovnom rokovaní stretli generálny riaditeľ Incheba, a. s. Alexander Rozin, rektor Juraj Wagner a dekan FŠT Bohumil Batora. A. Rozin informoval, že výstava obrannej a bezpečnostnej techniky sa bude konať striedavo na Slovensku v Bratislave a v Brne. Samotnej konferencii pripisuje A. Rozin veľký význam. Všetky sprievodné akcie veľtrhu totiž napomáhajú vytváraniu nových kontaktov, podmienok pre vedeckú spoluprácu, ale spoluvytvárajú aj podmienky pre obchod. Moderné technológie prináša iba veda a výskum, ktoré sa robia aj vo vysokoškolských laboratóriách. „Takže my vytvoríme podmienky a vy prinesiete softvér,“ dodal A. Rozin.

„Pre našu univerzitu je táto konferencia, pripravená FŠT,“ hovorí rektor Juraj Wagner, „významným počinom. Je totiž konkrétnym vyjadrením kooperácie s praxou a vysokými školami v zahraničí. Rád by som preto poďakoval jej hlavným organizátorom – doc. Ing. Otovi Barborákovi, PhD., doc. Ing. Petrovi Liptákovi, CSc., ale i ostatným, ktorí prispeli k jej úspešnému priebehu.“

Nadštandardné vzťahy

Fakulta špeciálnej techniky už viac rokov úzko spolupracuje s Univerzitou obrany v Brne, konkrétne s Fakultou vojenských technológií. Na konferencii nechýbal jej dekan prof. Ing. Zdeněk Vintr, CSc. Spýtali sme sa ho, v čom on vidí osobitosť a výnimočnosť spolupráce oboch fakúlt? Pán dekan hneď podčiarkol výnimočnosť vzájomnej kooperácie najmä z toho dôvodu, že v stredoeurópskom regióne prakticky niet inej fakulty, ktorá by svojím zameraním bola taká blízka brnianskej. Od tohto faktu sa potom odvíjajú nadštandardné vzťahy. Umožňujú spoločné riešenie vedeckých projektov, výmenu pedagógov i študentov.

S pánom dekanom sme zauvažovali, či a ako sa tieto nadštandardné vzťahy ďalej vylepšujú. Z pohľadu prof. Z. Vintra je vždy čo zdokonaľovať: „Príkladom môže byť táto konferencia, kde hľadáme cestu k tomu ako spoločnými silami organizovať kvalitné vedecké stretnutia na medzinárodnej úrovni. Cesty hľadáme aj v tom, aby sme si mohli sofistikovanejšími spôsobmi vzájomne vymieňať študentov a aby sme v širšej miere zapájali pedagógov do výučby na našich fakultách. Veľké medzery vidím v našom spoločnom úsilí o zapájanie sa do medzinárodných projektov. Osobne sa podieľam na realizácii projektu grantovej agentúry SR VEGA, kde som spoluriešiteľom. Platí to aj naopak. Ale to sú len národné agentúry. Bol by som rád, keby sa nám podarilo zapojiť do projektu v rámci EÚ, či NATO

a iných medzinárodných inštitúcií.“

Lenže veda a výskum sa v dnešných časoch nedajú robiť bez špičkovej a tým aj drahej techniky, či prístrojov, pokračujeme v našom dialógu. Ako ste vybavení na vašej fakulte takouto technikou? „Je známe, že v obrannom priemysle je technika vždy na vyššej úrovni ako v akejkoľvek inej sfére,“ vysvetľuje Z. Vintr. „Naša fakulta alebo fakulty predchádzajúce, z ktorých sme vznikli,“ vysvetľuje pán dekan, „prešli zložitým obdobím. Neistotou a neujasnenosťou koncepcií dlho nedochádzalo k žiadnej obnove laboratórneho vybavenia a zariadenia školy. To, samozrejme, poznamenalo úroveň vybavenia, ktoré máme. V posledných rokoch sa nám však podarilo získať výskumné úlohy, projekty a získať i finančné prostriedky dotáciami na špecifický výskum. Väčšina všetkých prostriedkov, ktoré dostaneme, smeruje práve do obstaráva-

jekty sú financované zo štátneho rozpočtu. Ale je pravdou, že musíme o ne bojovať. V Českej republike je trend, že finančné prostriedky sa pridelujú so zohľadnením predchádzajúcej úspešnosti ich použitia. Prísne sa sledujú výstupy jednotlivých projektov, čo nás núti k veľmi usilovnej práci a tiež k tomu, aby výstupy, ktoré produkujeme v rámci vedeckej práce, mali čo najvyššiu kvalitu a našli uplatnenie v praxi.“

Tešíme sa na Brno

Vela energie, okrem iných, investoval do prípravy tejto medzinárodnej konferencie, ktorej sa zúčastnilo 140 odborníkov z ČR, Poľska a SR, aj prodekan FŠT Oto Barborák. Jeho hodnotenie a prínos konferencie vyznieva takto: „Dôležité je, že sa stretli domáci a zahraniční odborníci z vysokých škôl i praxe, pôsobiaci v odbore špeciálnej techniky. Významnou je

Otvorenia medzinárodnej vedeckotechnickej konferencie – Špeciálna technika 2006, sa zúčastnili (zľava) Z. Vintr, J. Wagner, B. Batora, P. Lipták.

nia investične náročného laboratórneho vybavenia.“ Pán dekan ďalej uviedol, že niektoré z ich pracovísk sú vybavené na špičkovej úrovni, ktorá znesie porovnanie s inými pracoviskami nielen v ČR, ale aj vo svete. Dobré pozná i laboratórne vybavenie FŠT a vie, že sa borí s problémami v oblasti financovania. To tiež súvisí so zložitým vývojom na vysokých školách v Slovenskej republike. Zdá sa mu však, že tento nedostatok sú schopní vďaka svojmu súčasnému dobrému postaveniu, kompenzovať. „Vitáme u nás, v Brne, pracovníkov Fakulty špeciálnej techniky na stážach, na študijných pobytoch v rámci spracovania dizertačných prác, kde im umožňujeme na modernej technike realizovať experimenty a potrebné merania,“ dopĺňa prof. Vintr.

Nedalo mi nespýtať sa na prameň týchto veľmi dobrých podmienok, ktoré prof. Z. Vintr má na svojej fakulte. Odpoveď bola príjemne prekvapujúca: „Naše vedecko-výskumné pro-

dobrá spolupráca s Ministerstvom obrany SR, s Generálnym štáбом armády SR, pre ktorých vzdelávame odborníkov ako jediná fakulta na Slovensku. Oceňujem kolegiálne vzťahy s brnianskou Univerzitou i fakultou, s ktorou si vymieňame učiteľov, naši doktorandi tam chodia na skúšky. Aj na konferencii vystúpili s hodnotnými príspevkami viacerí špecialisti z našej partnerskej univerzity.“ Docent O. Barborák vyslovil poďakovanie tým, ktorí výdatnou mierou prispeli k tomu, že sa 1. medzinárodná konferencia Špeciálna technika 2006 mohla uskutočniť. Ďakujeme patri: VOP Trenčín, Kerametal Bratislava, Úradu pre obrannú štandardizáciu, kodifikáciu a štátne overovanie kvality, Incheba Bratislava a ďalším.

Po tohtoročnej konferencii sa jej účastníci tešia na v poradí druhú, kde bude hosťom Brno.

Ružena Wagnerová

Opäť diskutujeme a zamýšľame sa nad fenoménom univerzitná kultúra

Prehreškov voči jazyku je neúrekom

Zaujímavou témou prispieva do našej pokračujúcej diskusie o univerzitnej kultúre PhDr. Lenka Mandelíková z Katedry jazykov ÚPHV. Napísala nám pohľad na našu jazykovú kultúru. Vo všeobecnosti je našou veľmi slabou stránkou. Nemala by však ňou byť na pôde univerzity. Prehreškov voči materinskému jazyku sa dopúšťame neúrekom – aj učiteľia, aj študenti, aj zamestnanci. Možno nám ku zlepšeniu pomôže aj tento príspevok.

Jazyková komunikácia sa realizuje za istých okolností a vždy predstavuje vzájomné pôsobenie medzi hovoriacim a poslucháčom. Komunikáciou si ľudia vymieňajú informácie, najčastejšie prostredníctvom jazyka, vďaka nej vstupujú do osobitného vzťahu, tzv. komunikačného vzťahu. Ten je podmienený spoločenskými vzťahmi medzi jednotlivcami, napríklad generačnou príslušnosťou, pohlavím, úlohou v rodine, zamestnaním a pod. To znamená, že je už vopred dané KTO? – S KÝM? – O ČOM? a AKO? bude komunikovať. Samozrejme, nie vždy si partnera komunikácie vyberáme zámerne. Niekedy sa s ním stretne na železničnej stanici alebo v obchode pri pokladni. Tým sa začína celkom náhodný, voľný, spontánny komunikačný vzťah.

Nerozprávame z dôvodu práce, lež z vnútorných duchovných požiadaviek. Jazyk a komunikáciu tak povyšujeme na nutnosť. Predstavme si, že by sme nehovorili, nepovedali ani slovo deň, týždeň, dokonca mesiac. Pravdaže, dvadsaťštyri hodín sa snáď dá vydržať bez komunikácie, no dlhší čas tejto absencie by nám spôsoboval ťažkosti. Vtedy si uvedomíme, že nemožno jestvovať bez jazyka – bez vzácného a jedinečného „výmyslu“ ľudskej spoločnosti.

Jazyk a jeho kultúra sú azda najcennejšie

poklady, hlboko zakorenené v našej histórii, uchovávané a prenášané z generácie na generáciu. Je nevyhnutné, aby všetky vrstvy uznávali a akceptovali nadindividuálny ráz jazyka, aby do jazyka nezačleňovali vlastné prvky. Jazyk si vyžaduje od nás rešpektovanie svojej zvukovej, gramatickej a lexikálnej stavby. Spisovný jazyk je kultivovaný a najvýraznejšia podoba národného jazyka majúca celospoločenskú platnosť v rozličných odboroch ľudskej činnosti. Je to prestížny útvar, ktorého zachovanie, resp. dodržiavanie jazykových noriem, by malo byť v súvislosti s jazykovou komunikáciou primárnym cieľom širokej verejnosti.

Existencia jazykovej chyby je prítomná vo všetkých rovinách jazyka. Vo výslovnosti sa najčastejšie zanedbáva nedodržanie mäkkého ľ, napr. v slovách ľavičiar, veľa, učiteľ, atď. Tento jav pozorujeme dnes nielen u študentov, ale i hlásateľov, redaktorov či hercov, teda tých, ktorí by mali vzornú výslovnosť považovať za prirodzenú. V jazykových prejavoch nájdeme aj iné chyby, napr. tvrdá výslovnosť d, t, n, namiesto ď, ť, ň. To sú nespisovné slová typu „desat“, „neurobit“, „teplo“. Chybné je tiež zanedbávanie rytmického zákona, napr. „vládnúci“, „žiadúci“ alebo nevysslovovanie dlhých slabík v slo-

vách „Beata“, „naušnice“. Takéto chyby hodnotíme ako hrubé porušovanie normy spisovného jazyka. V tvarosloví, gramatike je pomerne časté nesprávne skloňovanie podstatných mien pri vzore ulica, žena, napr. „od našej práci“, „po získaní hereckej role“ a slovesné tvary ovplyvnené nárečovým tvarom na – uvať, napr. „upravovať“, „obetovať“. V oblasti pravopisu treba dbať na súčasnú pravopisnú kodifikáciu tiež dôsledne. Máme predsa Pravidlá slovenského pravopisu, ktoré by nemali chybať študentom i ostatným na pracovisku či doma. Nedostatky v lexike našej spisovnej slovenčiny sú, no nie v takom rozsahu. Predovšetkým ide o nespisovné varianty typu „lovište“ namiesto lovisko, „nástupiško“ namiesto nástupisko, „klište“ namiesto klziško. Bez povšimnutia nezostáva ani „lehátko“ namiesto ležadlo, „kružítka“ namiesto kružidlo, „slábnut“ namiesto slabnúť, atď.

Snažme sa, i na univerzite, o kultivovanie svojho prejavu. I to je vizitka našej osobnej a súčasne univerzitnej kultúry a kultúrnosti. Uvedomme si, že jej nikdy nie je nazvyš. Práve naopak. A to je vážne upozornenie.

Kľúčom k úspechu je kvalita

Naša univerzita sa pripravuje v roku 2007 na medzinárodné hodnotenie Európskou asociáciou univerzít (EUA). Vedenie sa aj z tohto dôvodu rozhodlo pristúpiť k systémovému zlepšovaniu kvality, výkonnosti a ekonomickej efektívnosti univerzity. Zavedenie systému manažérstva kvality bude jedným z dôležitých kritérií pri hodnotení EUA. To, čo nás očakáva v tejto súvislosti, nám rámcovo približuje prof. Ing. Kristína Zgodavova, PhD., predstaviteľka manažmentu pre kvalitu TnUAD.

Systémy manažérstva kvality sú vo svetovom meradle rozvíjané podľa ISO radu 9000 a uplatňované v najrôznejších organizáciách na preukazovanie zhody vlastností produktov s požiadavkami zákazníkov na kvalitu. Aplikácia týchto noriem pre vzdelávacie inštitúcie je obsiahnutá v ISO/IWA 2:2003 Príručka pre implementáciu ISO 9000:2000 vo vzdelávacích organizáciách. Poslaním našej univerzity je neustála orientácia na úspešnú kariéru študentov a efektívnosť výsledkov vedecko-výskumnej činnosti v praxi.

Kľúčovými faktormi úspechu sú: tvorivosť, podnikavosť, tímovosť a profesionálnosť študentov a zamestnancov, vzájomné dopĺňanie sa vo vedeckej a vzdelávacej činnosti a vytváranie vyššej pridanej hodnoty pre užívateľov. Ďalej je to riadenie rešpektujúce zmeny v internom a externom prostredí univerzity s predpovedaním nastávajúcich zmien.

Účelom systémového zlepšovania kvality, výkonnosti a ekonomickej efektívnosti je vytvoriť vhodný administratívny základ a určiť úlohy pre všetky zainteresované strany v zmysle ISO/IWA 2:2003 tak, aby sa postupne dal vybudovať špecifický systém manažérstva kvality TnUAD, ktorý by, okrem požiadaviek tejto normy, zohľadňoval aj kritériá akreditácie Ministerstva školstva SR a hodnotenia EUA.

Špecifickosťou systému manažérstva kvality Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka bude najmä jeho dôsledná orientácia na študentov a dosahovanie excelentnosti vedecko-výskumných výsledkov. Študenti a absolventi sú považovaní za významný tvorivý potenciál univerzity. Na vytváraní a rozvíjaní takto koncipovaného systému manažérstva kvality sa budú podieľať všetci zamestnanci, študenti, partneri, vrátane všetkých zainteresovaných strán.

Ani vek neprekáža vo vzdelávaní

Slávnostnou promóciou sa 7. júla skončil druhý turnus trojročného štúdia na Univerzite tretieho veku pri TnUAD. V roku 2003 sme začínali tridsať piate a skončilo nás tridsať. Áno, bola to aj odvaha, čo nás doviedla do školských lavíc i napriek veku a zdravotným ťažkostiam. A hoci boli medzi nami rozdiely vekové i v úrovni získaného vzdelania, vďaka prístupu prednášateľov a vzájomnému rešpektu nám čas strávený v školských laviciach pomohol oživiť staré a získať nové vedomosti z ekonómie, sociológie, psychológie, filozofie, environmentalistiky, či pohybovej kultúry. Vďaka načerpaným vedomostiam z odbornej literatúry a profesionálnemu prístupu PhDr. E. Ondříškovéj a PhDr. E. Živčicovej sme zvládli aj semestrálne práce z psychológie. Príčinou recenzentov a Mgr. Zuzany Akovej boli naše seminárne práce spracované do zborníka.

Skončili sme, ale mnohí by ešte chceli pokračovať. O tejto možnosti sa momentálne vedú diskusie. Dúfame, že ich záver bude priaznivý, lebo my aj vyše sedemdesiatnici, sa necítíme natolko starí, aby sme už skončili so získavaním ďalších vedomostí, ktoré ešte môžeme v živote uplatniť.

Štefan Balaj, absolvent UTV

Deň plný zábavy, súťaží a dobrej hudby prilákal nielen našich študentov

Majáles bol skvelý, tešíme sa o rok

V máji, zopár dní pred skúškami a zápočtovým týždňom si mohli študenti, aj vďaka podpore Trenčianskej nadácie, jednotlivých fakúlt a miestnych firiem, užiť deň plný zábavy,

netradičných súťaží, prekáračiek a dobrej hudby. „Na viacerých univerzitách sa organizuje takáto zábava pod šírým nebom, tak prečo by sme to neskúsili aj u nás,“ hovorí Marek Mojžiš, vtedajší predseda Študentského parlamentu, ktorý bol organizátorom tejto spoločensko-športovej udalosti. Zúčastniť sa jej mohli všetci naši študenti, ba pozvali aj študentov z City univerzity a žiakov stredných škôl.

Popri kolektívnych hrách - stolnom tenise, volejbale a futbale si účastníci majálesu zmerali sily v priam bláznivých súťažiach ako bolo toporenie májov, či preťahovanie lanom. Viacerí si s odvahou vyskúšali svoju fyzickú zdatnosť aj na lanovej dráhe. Toto športové jašenie bolo príťažlivé aj preto, že každého víťaza organizá-

tori odmenili hodnotnou cenou.

Členka študentského parlamentu Alžbeta Budišková s ďalšími kolegami sa striedali pri čapovaní sponzorského piva. Môžeme potvrdiť, že rad pri sude sa nezmenšoval nielen vďaka slnečnému počasiu vyvolávajúcemu smäd, ale viacerí sa priznali, že im pivo veľmi chutilo. Napokon, ani žalúdky nemuseli zaháľať, pretože špekáčikov a gulášu tiež bolo dosť. Atrakcie a súťaže s prichádzajúcim večerom vystriedala zábava, o ktorú sa postarala hudobná kapela. Dobrý chýr o majálesu sa rýchlo šíril i v ďalšie dni. Všetci sa zhodli, že bol výborný a tešia sa naň o rok.

Olga Kajabová

Spevácky zbor opäť čaká na nové posily

Univerzitný spevácky zbor TnUAD a Trenčiansky spevácky zbor pod taktovkou skúseného dirigenta Jozefa Vakoša sa predstavili 16. mája na Jarnom zborovom koncerte. Minulý rok v rovnakom čase tu, v historických priestoroch Trenčianskeho múzea, koncertovali naši speváci s Akademickým speváckym zborom z Banskej Bystrice. „Celkom sa mi to zapáčilo, tak som si povedal, že sa pokúsime vytvoriť tradíciu jarných vokálnych koncertov. Či sa tak stane, uvidíme,“ hovorí Jozef Vakoš. Teda po nultom ročníku si milovníci kvalitného spevu vo viac ako hodinovom koncerte vypočuli známe skladby domácich i zahraničných autorov. Len škoda, že medzi návštevníkmi tohto hodnotného kon-

certu bolo málo študentov i zamestnancov... Snáď o rok ich príde viac.

Pozoruhodné je, že medzi študentmi univerzity sa našlo 25 dievčat a chlapcov, ktorí sa venujú tejto kultivovanej záľube. Mária Gažiová z Hornej Súče pôsobí v speváckom zbere od jeho vzniku. A prečo sa venuje spevu? „Baví ma to. Začínala som už na základnej škole, tak prečo nepokračovať, keď mám takú príležitosť,“ hovorí Mária. Spevu v zbere sa venuje aj študent mechatroniky Michal Sijka z Humenného. Pochvaluje si nielen umelecké vyžitie, ale aj skutočnosť, že už navštívili viaceré krajiny. „Hra na hudobných nástrojoch, dirigovania a zborový spev ma osobne veľmi

naplňajú,“ vyznáva sa Trenčan Lukáš Filo, ktorého teší, že môže aj takýmto spôsobom uplatňovať a rozvíjať svoj talent.

V týchto dňoch prichádzajú na našu univerzitu noví študenti a práve im odkazuje dirigent Jozef Vakoš: „Vitáme všetkých, ktorých zaujíma zborový spev. Nenechajte sa odradiť, že váš spev nie je špičkový. V dobrom kolektíve sa dá všetko doučiť. Poteší nás, keď sa naša komorná zostava rozšíri o ďalších členov.“ Dodávame, že spevácky zbor sa na skúšky schádza každý utorko o 17,30 h na Fakulte sociálno-ekonomických vzťahov. Milí študenti, ste vítaní.

Olga Kajabová

Prvý internetový portál pre absolventov

Snahou Fakulty sociálno-ekonomických vzťahov (FSEV) bolo vytvoriť „spoločne miesto“ pre bývalých študentov - absolventov FSEV, kde by sa mohli navzájom virtuálne stretávať, informovať sa, zverejniť informácie o sebe a publikovať fotografie. Zároveň sme sa snažili vytvoriť miesto, kde by fakulta mohla mať spätnú väzbu so svojimi bývalými študentmi a mala možnosť ich informovať o novinkách, prípadne skúmať ich názory na štúdium, predmety a uplatniteľnosť v praxi. Na Slovensku sme jedna z prvých fakúlt, ktorá takýto systém vytvorila na internete.

Bývalí študenti sa postupne dostávajú do pozícií, kedy môžu pomôcť svojej fakulte, univerzite, ale aj sebe navzájom. Tento portál by to mal všetko uľahčiť. Portál je dostupný na internetovej adrese www.fsev.sk

www.fsev.sk/absolventi. Postupne sa nám začínajú registrovať prví absolventi. Na základe ich reakcií budeme ďalej pridávať ďalšie funkcie. Prehľad súčasných funkcií nájdete na odkaze <http://www.fsev.tnuni.sk/absolventi/index.php?id=76>.

Pokiaľ by ste chceli distribuovať absolventom informácie, alebo chceli mať spätnú väzbu s absolventmi prostredníctvom dotazníkov, aktívnych formulárov alebo elektronických prieskumov, prostredníctvom portálu sa to dá realizovať. Po otestovaní a fungovaní by sme chceli systém ponúknuť aj ďalším fakultám na TnUAD. Portál vytvorili pracovníci Implementačného centra IKT na FSEV, ktorí sú súčasťou širšieho projektového tímu na fakulte, financovaného z Európskeho sociálneho fondu.

Tomáš Hanulík

Študentský parlament TnUAD

Predstavujeme vám novozvolených členov celouniverzitného študentského parlamentu. Študenti prvých ročníkov sa s touto organizáciou možno stretávajú po prvý raz. Preto informujeme, že hlavným poslaním študentského parlamentu je obhajovať a presadzovať vaše záujmy, ako aj pomáhať vám, ak sa stretnete s problémom, s ktorým si sami neviete poradiť. Okrem celouniverzitného parlamentu pôsobia parlamenty aj na jednotlivých fakultách. Aj tam môžete hľadať odpovede na vaše otázky.

Marián Kikta – predseda (Fakulta mechatroniky)
kontakt: 0902 332 280

FAKULTA MECHATRONIKY
Jakub Kuprák: 0903 644 706

FAKULTA SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH
VZŤAHOV
Miriám Bačková: 0903 438 083
Lucia Bednová: 0911 556 996

FAKULTA ŠPECIÁLNEJ TECHNIKY
Jozef Kostal: 0904 548 295

M. Kikta

Medzinárodná konferencia mladých vedeckých pracovníkov bola užitočná

Európa potrebuje mladú energiu

Mladí budú v Európe zohrávať čoraz významnejšiu úlohu a starý kontinent potrebuje mladú energiu. Aj preto považujem za dobré, že sa púchovská FPT podujala pripraviť 5. Medzinárodnú konferenciu mladých vedeckých pracovníkov v oblasti mechaniky. To sú hodnotiace slová prof. Alessandra Frediho z Bolognskej univerzity, v kooperácii s ktorou bola konferencia pripravená.

Zišlo sa na nej 70 mladých ľudí z 12 krajín Európy. Bola to užitočná odborná i spoločenská komunikácia medzi mladými doktorandami a výskumníkmi pod ochrannou rukou ich učiteľov. Radek Kottner, doktorand na Západočeskej univerzite v Plzni, sa jej zúčastnil už vlani. Páčila sa mu a navyše sa stretol s českým kolegom, ktorý sa zaoberá rovnakou problematikou ako on. A na púchovskej konferencii už odznel ich spoločný príspevok.

Toto hodnotné stretnutie bolo príležitosťou pre ďalšie zviditeľnenie sa fakulty i univerzity. Podľa prof. RNDr. Pavla Košťala, PhD., ktorý so svojimi doktorandami toto podujatie pripravil, boli na konferencii prezentované výsledky

európskej úrovne. Navyše nové kontakty medzi mladými slúžia rozrastajúcej sa spolupráci medzi európskymi univerzitami. Za dôležitú považuje P.Košťal aj spoločenskú stránku, lebo mladí ľudia zo zahraničia vidia ako žijeme. Je to kapi-

tál, ktorý sa nám určite vráti. A my dodávame, že konferencia po odbornej i spoločenskej stránke bola výborne pripravená a jej účastníci odchádzali spokojní.

(wa)

Učenie by malo byť partnerským dialógom

V rámci Letnej školy politológie strávil júnové dva týždne na našej univerzite 16 študentov partnerskej Stephen F. Austin State University z Texasu. Boli to študenti Katedry politických vied a geografie. Prišli sa zoznámiť s politickým systémom u nás, ako i ďalšími súvislosťami, ktoré ho ovplyvňujú. Diskutovali s učiteľmi a študentmi Katedry politológie. Dôležité bolo, konštatoval pedagóg Michael

Tkacik, že sme trochu spoznali aj Slovensko. Viac sme sa dozvedeli o integrácii v Európe. Môžete veľa študovať, ale niet nad osobný kontakt. Na otázku, v čom vidí M. Tkacik rozdiely medzi našimi a svojimi študentmi uviedol, že študenti sú všade rovnakí, diferencia je len v učiteľoch. Aj v USA, podobne ako na Slovensku, sú mladí učelia interaktívnejší a starší len rozprávajú a rozprávajú. Pre mňa,

povedal americký pedagóg, je učenie dialógom. Aj študentka Mandy Morton vidí rozdiel v tom, že oni viac kladú prednášajúcemu otázky a tým je výuka pesterjšia a príťažlivejšia. Podľa M. Tkacika treba pokračovať v kooperácii a radi uvítajú aj našich študentov politológie v USA. Je to napokon šanca pre lepšie porozumenie si, aj vzájomné obohatenie sa.

(wa)

Technika už vôbec nie je strašiakom

O tom, že myšlienka vyjadrená v titulku platí medzi niektorými žiakmi základných škôl, sme mali možnosť presvedčiť sa 19. mája na prezentácii práce členov i nečlenov Mechatronických

krúžkov v trenčianskom regióne. Túto krásnu prácu odvádza Ing. Renáta Janošcová z Fakulty mechatroniky spoločne s Ing. Braňom Thurským a Michalom Čižmárom v spolupráci s učiteľmi na základných školách Na Dolinách 27 a na Hodžovej 37. Boli tu i členovia klubu AVAMET z Novej Dubnice. Deti sú vedené k tvorivej práci, ktorú robia z vlastnej vôle a radi. Navyše si pestujú aj vzťah k technike, ktorý je dnes európskym problémom. Amir Mamaghani, dnes už gymnazista, začal pracovať v krúžku ešte v základnej škole. Ako hovorí, rád naberá nové poznatky, aby raz mohol sám vymýšľať nové stroje tak, aby boli účelné a užitočné. Šiestakovi Alešovi Marcinechovi z Hodžovej sa zasa páči programovanie. V budúcnosti by

chcel sám vytvárať nové programy.

Výchova mladých mechatronikov začína prácou so špeciálnym legom. Deti zhotovili LEGO RoboLab, miniatúrne roboty, ktoré sú funkčné, o čom sme sa presvedčili aj na tejto prezentácii. Ocenili ich aj na výstave ISTROBOT 2006 v Bratislave, kde získali 6. miesto. Podporiť mladých mechatronikov, a možno i budúcich študentov našej univerzity, prišiel rektor Juraj Wagner, ktorý im odovzdal Osvedčenie o úspešnom absolvovaní základov mechatroniky. Aby mohli v tejto osožnej práci nielen pokračovať, ale aj pokročiť o stupienok vyššie, zainteresovaní na univerzite pripravili projekt, ktorým požiadali o príspevok z fondov EÚ.

(wa)

Základné informácie pre študentov I. ročníka akademického roka 2006-2007

Otvorenie akademického roka 2006/2007 sa uskutoční v pondelok 18. septembra 2006 v Kultúrnom a metodickom centre ozbrojených síl armády SR (bývalý názov ODA) o 9.00 h Zraz študentov je o 8.30 h

Imatrikulácia študentov 1. ročníka denného štúdia sa uskutoční nasledovne:

Fakulta	dátum	hodina	zraz študentov	miesto
FŠT	19.09.2006	15.00	14.00	aula TnUAD
FM	18.09.2006	13.00	12.00	aula Záblatie
		15.00	14.00	aula Záblatie
FSEV	19.09.2006	09.00	08.00	aula TnUAD
		11.00	10.00	aula TnUAD
UZO	18.09.2006	14.00	13.00	aula TnUAD
UPHV	18.09.2006	16.00	15.00	aula TnUAD
FPT	29.10.2006	10.00	09.00	aula FPT

Nakoľko je to slávnostná udalosť, predpokladá sa slávnostné oblečenie.

Úradné hodiny na Oddelení akademických činností (OAC)

Fakulta špeciálnej techniky, Fakulta mechatroniky, Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov, Ústav zdravotníctva a ošetrovateľstva, Ústav prírodných a humanitných vied (nachádza sa vo fakultnej budove FSEV), Študentská ulica č. 3, na prízemí :

Pondelok	7.00 – 10.00 h	_____
Utorok	7.00 – 10.00 h	13.30 – 14.30 h
Streda	7.00 – 12.00 h	13.30 – 14.30 h
Štvrtok	_____	13.30 – 14.30 h
Piatok	_____	_____

Úradné hodiny na OAC Fakulty mechatroniky v Záblatí:

Streda	8.30 – 14.00 h
Štvrtok	8.30 – 14.00 h

Úradné hodiny na OAC Fakulty priemyselných technológií v Púchove (nachádza sa vo fakultnej budove, na prízemí vpravo):

Pondelok	8.00 – 10.00 h	_____
Utorok	_____	_____
Streda	8.00 – 10.00 h	11.30 – 13.30 h
Štvrtok	8.00 – 10.00 h	_____
Piatok	_____	_____

Prosíme Vás o dodržiavanie úradných hodín!

Finančná pomoc pri štúdiu

• Študentská pôžička – podmienky pre školský rok 2006/2007 dostaneme v mesiaci september 2006. Hneď ako Študentský pôžičkový fond v Bratislave zašle nové informácie, budú vyvesené na úradnej výveske OAC jednotlivých fakúlt (vedľa oddelenia akademických činností) a zverejnené na internetovej stránke www.tnuni.sk

• Informácie a presné podmienky získania sociálneho štipendia budú v priebehu mesiaca september 2006 zverejnené na úradnej výveske. Žiadosti a bližšie informácie získate na sociálnom referáte, ktorý sa nachádza v tých istých priestoroch ako oddelenie akademických činností.

• Všetky oznamy, rozvrhy, krúžky a pod. nájdete na nástenkách a internetovej stránke. Hlavné nástenky týkajúce sa oznamov oddelenia akademických činností sa nachádzajú hneď vedľa oddelenia. Ďalšie sa nachádzajú na dekanáte, resp. pri jednotlivých katedrách.

• Univerzitná knižnica a študovňa TnUAD sa nachádza v centre mesta, ul. Horný Šianec 9, č. t. 6521559. Okrem toho študenti môžu využívať knižničné služby Krajskej knižnice v Trenčíne.

Študenti FPT majú príručnú knižnicu – pobočka Univerzitetnej knižnice, priamo na fakulte. Kontaktnou pracovníčkou je p. Staňová – tel.: 042/4613834

• Študenti v Trenčíne majú možnosť **stravovať sa v univerzitetnej jedálni**, ktorá sa nachádza v rektorátnej budove. Lístky v cene 46,- Sk je možné zakúpiť v kancelárii vedúcej jedálne p. J. Rekovéj, ktorá sa nachádza v rektorátnej budove na prvom poschodí.

Študenti FPT v Púchove môžu využívať stravovacie služby priamo v areáli. Cena stravenky je 55,- Sk a lístky si môžu zakúpiť u p. Balážovej.

• Veľa užitočných a potrebných informácií nájdete v Informácii o štúdiu, ktorú ste dostali vo forme CD na zápise do 1. ročníka. Nájdete tam časový harmonogram štúdia – začiatky semestrov a skúškových období, učebné plány všetkých ročníkov a fakúlt, katedry na jednotlivých fakultách, telefónne čísla, študijný a skúšobný poriadok, ktorý je potrebné si preštudovať. Cenné sú predovšetkým informácie, týkajúce sa kreditného systému štúdia.

• V predmete **Telesná výchova** si môžete vybrať z nasledovných odvetví: aerobik, stolný tenis, posilňovanie, futbal, plávanie, atletika, volejbal, basketbal, športová gymnastika, tenis a nahlásiť na sekretariáte KTVŠ. Študenti môžu byť uvoľnení z telesnej výchovy:

- zo zdravotných dôvodov,

- ak sú športovci a pravidelne trénujú (ide o športovcov extraligy, I. a II. ligy, v individuálnych športoch na úrovni medzinárodných a celoštátnych súťaží).

O uvoľnenie musíte požiadať písomnou formou na žiadosti, ktorú si vyzdvihniete na sekretariáte KTVŠ a odovzdáte do konca septembra 2006. V zdravotných prípadoch musí byť žiadosť potvrdená odborným lekárom.

Kontakty na študentské domovy

Ubytovanie pre študentov zabezpečuje Oddelenie účelových zariadení - 032/7400216

Všetky dostupné informácie týkajúce sa ubytovania nájdete na internetovej stránke www.unis.sk

Študentský domov Púchov Ul. I. Krasku 492/32
č.tel: 042/4613848
Správca: p. Bc. Jarmila Gabrišová

Domov mládeže Trenčín Staničná 6
č.tel: 032/6523581
Riaditeľ: Ing. Svetozár Sapák

Študentský domov Pri parku 19
911 06 Trenčín –Záblatie
č.tel: 032/7444177
Správca: Ing. J. Ondrášek

Univerzitná knižnica pomáha prvákovi

Univerzitná knižnica Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne usporiada prezentácie pre študentov prvých ročníkov. Uskutočnia sa od 15.9. do 15. 12. 2006, každý utorok a štvrtok o 10.00 h a o 14.00 h v priestoroch knižnice. Približne 1 hodinu sa vám budú pracovníci knižnice individuálne venovať, ukážu vám pracoviská knižnice, poskytnú informácie o službách, názorne predvedú spôsob vyhľadávania literatúry a využívanie PC a internetu pre uľahčenie štúdia na vysokej škole.

Ak sa zúčastníte na týchto stretnutiach, tak sa naučíte pracovať s on-line katalógom, dozviete sa o možnostiach

získavania informácií prostredníctvom elektronických databáz, ako aj o právacích a povinnostiach používateľa knižnice.

Nájdete nás na ulici Horný Šianec 9, v širšom centre Trenčína, približne 15 minút od rektorátnej budovy. Cez školský rok máme otvorené oddelenie výpožičiek v pondelok až štvrtok od 8.00 h do 16.00 h. V tieto dni sú všeobecná a multimediálna študovňa otvorené od 9.00 h do 18.00 h. V piatok sú všetky pracoviská knižnice otvorené od 8.00 h do 15.00 h.

Tešíme sa na vašu návštevu.

*Mgr. Mária Rehušová
riaditeľka UK*

Odišiel Július Bačík

Bol obdivovateľom všetkého pekného. Predovšetkým však mal rád svoju matematiku, ale i svojich študentov a ľudí v okoliu seba. A tí zosmutneli. Náš kolega, doc. RNDr. Július Bačík, CSc. (nar. 12.4.1935) totiž odišiel spomedzi nás 19.7.2006. Na univerzite pracoval od jej zrodu. Počas svojho pedagogického pôsobenia vychoval mnoho študentov a nie jednému sa jeho pričinením stala matematika blízkou. Pán docent, milý Julko, ďakujeme a nezabudneme.

Kolegovia z TnUAD a ÚPHV

ZAZNAMENALI SME

► Ústav prírodných a humanitných vied, Katedra telesnej výchovy a športu a vysokoškolský športový klub Akademik pod záštitou rektora Juraja Wagnera 24. mája uskutočnili 3. medzinárodnú interdisciplinárnu konferenciu Pohyb a zdravie. Prezentované boli výsledky vedecko-výskumnej činnosti pedagogických, vedeckých, výskumno-vývojových a podnikateľských subjektov zo SR i zahraničia. Účastníci konferencie sa v okruhu Pohyb a zdravie zamerali na pohybové aktivity detí predškolského veku, žiakov základných a stredných škôl a na telesnú výchovu a šport na vysokých školách. V okruhu Výchova ku zdraviu sa hovorilo o vplyve životného a pracovného prostredia na zdravie, o problémoch s drogovými závislosťami a preventívnych programoch na upevnenie zdravia.

► Prorektor pre vedu, výskum a medzinárodné vzťahy prof. Juraj Slabeyčius 6. júna prijal obchodného radcu M. R. Ostrovariho z Veľvyslanectva Iránskej republiky vo Viedni. Hostia oboznámili s históriou univerzity, študijnými programami a obchodný radca prezentoval záujem Iránskej republiky o vyslanie študentov na trenčiansku univerzitu. Ako skonštatoval prorektor J. Slabeyčius, išlo o informačnú návštevu a prerokovanie všeobecných otázok o možnej spolupráci. Konkrétne podmienky pre štúdium iránskych študentov na univerzite a kurze slovenského jazyka sa prerokujú neskôr.

► Absolventi Univerzity tretieho veku pred slávnostným odovzdaním diplomov o ukončení štúdia pripravili na 7. júna stretnutie, kde lektorky psychológie PhDr. E. Ondrišková a PhDr. E. Živčicová pokrtili prvý Zborník prác študentov. V ňom sú publikované seminárne práce z psychológie osobnosti, vývinovej psychológie, sociál-

nej psychológie, teda témy, s ktorými sa študenti oboznamovali v druhom ročníku. Tieto prezentovali pred kolegami, vzájomne ich oponovali a spoločne o nich diskutovali.

► Pod záštitou rektora Juraja Wagnera a predsedu TSK Pavla Sedláčka sa 9. júna konala 2. pracovná konferencia mamológov MAMMO TREN-D 2006. Podľa prezidentky konferencie Jany Slobodníkovej, sa na organizácii podieľajú pracovníci vedecko-výskumnej a vzdelávacej časti univerzity a celá téma zapadá do zdravotníckej línie prezentovanej Ústavom zdravotníctva a ošetrovateľstva. Ide aj o určitú formu doškolovania odborníkov v mamodiagnostike. Organizátori majú ambíciu urobiť z akcie tradičnú pracovnú stretnutie, kde sa schádzajú úzko špecializovaní rádiodiagnostici s asistentkami - röntgenovými laborantkami a predstavitelia firiem vyrábajúcich príslušné zariadenia. Zaangažovať chcú aj gynekológov, pretože v praxi sú odkázaní na úzku spoluprácu. J. Slobodníková uviedla, že už majú stabilizovaný tím prednásajúcich, medzi ktorými nechýbajú odborníci z ČR. Účastníci konferencie získali nové informácie o novinkách v mamodiagnostike, v digitálnej mamografii a digitálnej stereotaxii.

► Fakulta špeciálnej techniky na 14. a 15. júna pripravila medzinárodnú vedeckú konferenciu Funkčné povrchy 2006, čím reagovala na súčasné trendy v rozvoji vedy a techniky zdôrazňujúce vysoké nároky na funkčné povrchy strojov a zariadení. Náplňou programu konferencie bola prezentácia výsledkov špičkových technológií, najmä povrchov konkrétnej funkčnosti. Tým prispela na zvýšenie úrovne technológie uplatňovanej pri výrobe funkčných plôch, čo sa odrazí v skvalitnení výrobkov, ktoré dosiahnu lepšie spoločensko-ekonomické zhodnotenie. Konferencie sa popri slovenských zúčastnili aj odborníci z Poľska a Českej republiky.

Novinky v knižnici

Knihy

Gašparovič Ivan: Myslim národne, cítim sociálne.

Martín: Matica slovenská, 2006. 197 s. ISBN 80-89208-16-9
Osem úvah o dnešku a budúcnosti Slovenska.

Wagner Juraj, Maga Dušan: Vysokomomentový krokový motor.

Trenčín: TnUAD, 2006. 204 s. ISBN 80-8075-108-0
Metodika návrhu a výpočtu elektrického a magnetického obvodu vysokomomentového krokového motora a analýza magnetického poľa využitím metódy konečných prvkov.

Luby Štefan: Cestovná správa z kongresu o ničom a iné texty.

Bratislava: Veda, 2005. 157 s. ISBN 80-224-0878-6
Dvanásť cestovných čít a 12 príhovorov prednesených autorom na rôznych podujatiach.

Maga Dušan, Harfánský René: Numerické riešenia.

Brno: Univerzita obrany, 2006. 174 s. ISBN 80-7231-130-1
Základné poznatky z oblasti riešenia polí, v prevažnej väčšine elektromagnetických, pomocou všeobecne známych numerických metód. V monografii sa nachádzajú príklady prepracované do takej hĺbky a detailov, ktoré ešte v našom jazykovom regióne neboli prezentované.

Toth Rastislav a kol.: Úvod do politických vied.

Bratislava: Smaragd, 2005. 194 s. ISBN 80-89063-15-2
Predstavenie politológie v jej rôznorodosti. Úvod do teórie politiky. Úvod do porovnávacej politológie. Úvod do regionálnej politiky. Politika Európskej únie. Politické strany v Európe. Sociálna politika.

Benčo Jozef: Ekonomika a manažment verejnej správy.

Trenčín: TnUAD, 2006. 319 s. ISBN 80-8075-119-6
Vysokoškolská učebnica, ktorej obsah je zameraný na ekonomickú charakteristiku pracovných procesov prebiehajúcich v štátnej správe a samospráve a ich manažerský systém riadenia.

Hrtánek Ladislav: Súčasná regulácia hlavných foriem správy a ich vývoj.

Trenčín: TnUAD, 2006. 252 s. ISBN 80-8075-124-2
Monografia poskytuje komplexný pohľad na oblasť správy ako formy riadenia a organizácie procesných systémov v právnom kontexte.

Ivanová Eva, Vetrík Tomáš: Praktické cvičenia z mikroekonomie.

Trenčín: TnUAD, 2006. 109 s. ISBN 80-8075-110-2
Učebnica je venovaná teoretickým otázkam a úlohám z mikroekonomie, praktickým aplikáciám problematiky racionálneho správania spotrebiteľa a rozhodovania firmy v podmienkach dokonalej a nedokonalej konkurencie.

Balko Ladislav: Základy verejných financií.

Trenčín: TnUAD, 2006. 206 s. ISBN 80-8075-131-5
Vzťahy verejných financií a verejného sektora. Fiskálna a rozpočtová politika. Výdavková politika a stratégia výdavkov. Verejné príjmy. Zdaňovanie. Fiskálna nerovnováha a verejná zadlženosť. Verejné financie v SR. Medzinárodný kontext verejných financií.

Havrla Michal a kol.: Top trendy v obrábaní. I. časť: Obrábané materiály.

Žilina: Media/ST, 2006. 202 s. ISBN 80-968954-2-7
Informácie o súčasných trendoch obrábania sa dotýkajú technickej a technologickej podstaty obrábaných materiálov a ich použitia vo výrobných praxiach. Publikácia ponúka prehľad materiálov, polovýrobkov, definuje obráбатelnosť a tepelné spracovanie obrábaných materiálov.

Skriptá

Šramka Miron a kol.: Klinická patofyziológia.

Prešov: Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, 2006. 264 s. ISBN 80-969449-3-2
Najnovšie poznatky z klinickej medicíny. Poznatky o chorobe, o príčinách a podmienkach vzniku chorôb, o mechanizmoch rozvoja, priebehu a skončení patologického procesu, o zákonitostiach procesu uzdravenia.

Juriš Peter, Miterpáková Martina: Hygiena prostredia.

Prešov: Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, 2006. 88 s. ISBN 80-969449-5-9
Základy infektológie. Epidemiológia infekčných a transmisívnych ochorení. Prevencia nemocných nákaz. Zásady bezpečnosti práce v infekčnom prostredí a pri manipulácii s infekčným materiálom.

Rimarčík Marián: Základy štatistiky.

Prešov: Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, 2006. 96 s. ISBN 80-969449-2-4
Čím sa zaoberá štatistika. Fázy výskumu. Deskriptívna štatistika. Základy pravdepodobnosti. Induktívna štatistika. Viacrozmerné prieskumné techniky.

Petrušová Dagmar, Rybičková Lenka: Zbierka úloh z matematiky II.

Trenčín: TnUAD, 2006. 106 s. ISBN 80-8275-136-6
Základné výpočty v úlohách z vybratých kapitol lineárnej algebry, integrálneho počtu a funkcie n-reálnych premenných.

Koišová Eva: Podnikové financie.

Trenčín: TnUAD, 2006. 160 s. ISBN 80-8075-126-9
Skriptá sa zaoberajú finančnou stránkou podnikovej činnosti. Podávajú základný prehľad o podnikových financiách.

Zborníky

Special Technology 2006: 1st International Scientific Conference on Technology.

Trenčín: TnUAD, 2006. 448 s. ISBN 80-8075-128-5
Príspevky, ktoré odzneli na 1. vedeckej konferencii, konanej pri príležitosti usporiadania výstavy špeciálnej techniky IDEB 2006 v Bratislave.

Za nízku úroveň regionálneho a vysokoškolského športu zodpovedá štát

Šport sa nám vytráca z univerzít

Trenčiansky samosprávny kraj (TSK), naša univerzita, Krajské športové centrum a ZMOS, v spolupráci s Ministerstvom školstva SR, uskutočnili 18. mája medzinárodnú konferenciu Súčasné postavenie regionálneho športu, jeho rozvoj a smerovanie za účasti podpredsedu NR SR Viliama Vetešku a predsedu TSK Pavla Sedláčka.

Rektor Juraj Wagner skonštatoval, že tým, ktorí sa tu stretli, ide predovšetkým o záujmovú telesnú výchovu a šport v školách, na vidieku a v mestách, lebo tvorí najzákladnejšiu bázu pre kvalitný vrcholový a výkonný šport reprezentujúci mesto, kraj, našu republiku. A to je, podľa J. Wagnera, najvýznamnejší moment stretnutia, lebo „malý šport“ sa vytráca, neinvestuje sa do neho, čím sa strácajú

talenty, pretože zostávajú bez povšimnutia, povedal rektor. Zdôraznil, že náš životný štýl je charakterizovaný nedostatkom pohybu a nedostatočnou starostlivosťou o vlastné zdravie a s poľutovaním poznamenal, že zo študijných programov vysokých škôl sa vytráca telesná výchova a pohybové aktivity, čo nie je dobré z pohľadu duševného a fyzického zdravia budúcich manažérov a tých, ktorí budú riadiť našu spoločnosť. Vyzdvihol, že telesná výchova na našej univerzite má pevné miesto, veď je povinným predmetom v prvých dvoch ročníkoch.

O tom, ale aj o význame športu a telesnej výchovy pre mladú generáciu podrobnejšie hovoril prorektor Ernest Broska. Účastníci konferencie sa kriticky dotýkali súčasnej situácie

v regionálnom športe, vyjadrovali nespokojnosť s majetkovými prevodmi v športových organizáciách a kluboch a vari najviac im prekáža nedostatočná a nespravodlivo prerozdelená finančná podpora štátu, ktorý nemá vypracovanú koncepciu pre riadenie športu. Všetci sa zhodli, že hoci zodpovednosť za šport v regiónoch má štát, zachraňujú ho mestá a obce. Ak by to nerobili, dávno je už na kolenách. Tento problém sa dotýka aj športu na vysokých školách, pretože jeho úroveň je tiež, podľa Ernesta Brosku, limitovaná pridelovanými finančnými prostriedkami. Pridal sa k názorom o dôležitosti prijatia zákona o športe a ponúkol univerzitnú spoluprácu na vypracovaní spomínanej koncepcie.

Oľga Kajabová

Radost' s deťmi v Handlovej

Je to už viac rokov čo rektor Juraj Wagner navštevuje deti v Detskom domove v Handlovej. A oni sa už nevedia dočkať, keď si ich posadí do lona, keď si pozrie ako majú upratané izby, keď mu môžu zarecitovať, či zaspievať. Ale tešia sa i na to, čo im priniesol. Tentokrát, a bolo to pred začiatkom prázdnin, to boli rozprávkové knižky, najmä pre menšie deti, lebo tie v domove chýbajú. Každý dostal balíček sladkostí a ovocie. Okrem toho ešte Janka Reková, vedúca našej jedálne poslala zopár kníh pre väčších čitateľov a pani Danka z predajne Dantik venovala každému suvenír. Najväčší záujem bol o keramické a medové srdiečka. Možno aj preto, lebo práve to láskavé rodičovské srdiečko im najviac chýba. Pokúšajú sa ho nahrádzať tety vychovávateľky – Anka, Majka a ďalšie, spolu s riaditeľkou Dagmar Mlynekovou.

V posledných rokoch sa práve pričinením riaditeľky v domove veľa zmenilo k lepšiemu. Deti od 6 do 19 rokov, ktorých je tu dnes 26, žijú v troch skupinách. Každá z nich má svoje vynovené obytné priestory, kde si žijú svojim životom, približujúcim sa rodinnému prostrediu. Pod vedením tety si aj navaria, upečú a starší naservirujú malým. Skrátka, pani riaditeľka s kolegyňami sa snažia vytvoriť deťom také podmienky, aby im bolo čo najlepšie. Aj my z univerzity im radi prinášame pohladenie a láskavé slovo, lebo Maťka, Veronika, Števkó, Mirko, Adka, Zuzka i ostatní, oň stoja.

(rv)

Naša kronika je najlepšia v SR

Na celoštátnom odbornom seminári Slovenská kronika 2005, ktorý sa konal 6. a 7. júla 2006 v Martine a bol spojený s vyhlásením výsledkov súťaže kroník, získala Kronika Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne za obdobie akademického roka 2004/2005 1. miesto v kategórii inštitúcií. Významný podiel na tomto úspechu má náš spolupracovník Jozef Čery, ktorý už zopár rokov svedomite zaznamenáva textom i fotograficky významné udalosti na našej univerzite. Gratulujeme a ďakujeme.

Blahoželáme

V mesiacoch október až december oslávia životné jubileum:

Október

Prof. Ljudmil Alekov Golemanov, DrSc.	13.10.1946	FM
Prof. Ing. Vendelín Macho, DrSc.	20.10.1931	FPT

November

PaedDr. Ladislav Orvický	01.11.1946	ÚPHV
Milan Hlaváč	16.11.1946	REK
Jozef Klimo	26.11.1951	REK
Prof. Ing. Kristína Zgodavová, PhD.	29.11.1951	FM
Doc. Ing. Ondrej Nemčok, PhD.	30.11.1936	FPT

December

Ing. Jozef Kasala	05.12.1956	FŠT
Mária Nemcová	07.12.1956	REK
Marta Magálová	27.12.1951	REK
Prof. Ing. Eugen Jóna, DrSc.	28.12.1936	FPT

Humor napomáha zdraviu

- Dedko, prosí vnuk, požičaj mi stovku. Z dôchodku ti ju určite vrátim.
- Z akého dôchodku, veď máš len osemnásť rokov.
- No predsa z babkinho...

Na skúšku príde pekná študentka a prísne mu profesorovi hovorí:
- Urobila by som čokoľvek, len aby som tú skúšku zvládla.
Profesor, neveriac, sa spýta:
- Čokoľvek?
Študentka sa nakloní dekoltom k profesorovi a zašepká:
- Áno, pán profesor, čokoľvek.

Profesor jej pošepká do ucha:
- A mohli by ste sa na tú skúšku naučiť?

_____ Aký je rozdiel medzi švédskym, francúzskym a slovenským dôchodcom?
Švédsky dôchodca si ráno urobí švédske raňajky, zoberie si tenisovú raketu a ide hrať tenis.
Francúzsky dôchodca si ráno urobí francúzske raňajky, zoberie golfové palice a ide hrať golf.
Slovenský dôchodca si dá ráno švédske kvapky, zoberie si francúzsku barlu a ide do roboty